

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Sáczányi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előzetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és a
minden kérelmekre ide intézendők.

Bármentetlen levelek csak iromt kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár.

Helyben hához hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre . . . . . 10 ft — kr.
Félévre . . . . . 5 ft — kr.
Negyedévre . . . . . 2 ft 50 kr.
Egy hóra . . . . . 1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábsopetitors egyszeri beiktatásáért 5ft
B lyogdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsopetitorsért 20 kr.
Hirdetést vagy reolamot magában foglalt
ajdóság ora 50 krajosár.]

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szerda November 6.

219. szám.

A mi történik.

A jelenleg tárgyában a következő közleményeket sokszorosan jónak bizonyult forrásból veszi a „Pester Correspondenz“ Emberek és hírlapok, kik és melyek szivesen kérkednek jólétesültségükkel, időnkint — ha t. i. valamely „forrás“ — nek úgy tetszik, hogy kiöntéseit bizonyos okokból az ő irányú szerint dirigálja, — jól is vannak értesítve, ez idő szerint nagyra szerényen lépnek fel ama fölvetés ellen, mintha a bolgár kérdés valamelys szerepet játszanék Bismarck és Kálnoky friedrichsruhei, vagy Vilmos császár és Abdul Hamid szultán konstantinápolyi találkozásában. Ezek a publicistikai személyiségek és orgánumok hamis ösvényen vannak: határozottan csalatkozna, ha valóban azt hiszik, hogy a két vezető államférfi s a két nagy uralkodó beszélgetésük közben éppen a legaktuálisabb és legmomentózusabb ügyet kikerülíni fognák s egyáltalán nem használnának a dolognak, melynek pedig szolgálni szeretnének, azzal, hogyha annak valódi állapotát leplezik.

Egyedül az igazság alkalmas arra a politikára, melyet a hármasszövetség követ s a világbéke, ez az egyetlen, oly magasztos tartalma s végcélja a szövetségnek, nagyon gyenge lábon állna, ha a legesekélyebb változás az általános helyzetben azonnal megingatná.

Nos, igen, a bolgár kérdés szerepet játszik az e napok politikai találkozásában, még pedig igen lényegeset.

Tény az, hogy a császár legutóbbi berlini látogatása tartós benyomást hagyott maga után hátra és úgy szólván szárnyakat adott ama kívánságnak, hogy ama kedvező dispositiók, melyeket Sándor császár Bismarck előadásai folytán nyert, immár legyenek kiterjesztve a békeliga többi tagjaira is, és az orosz egyeduralom engedje magát meggyőződöttetni arról, hogy Ausztria-Magyarország és Olasz-

ország épp oly kevésbé törekszenek, Oroszországot, hatalmát, tekintélyét, morális súlyát megrövidíteni, mint Németország. A status quo változatlan fenntartásában, az egyes Balkánállamok evolutióival szemben a hármasszövetség tagjai részéről folytatott passivitásban hajlandó Oroszország annak bizonyítékát tekinteni, hogy e lenne a szövetség valóban nem követ aggresszív célokat. Ez azt akarja jelenteni, hogy mindenütt szüntessék meg a törekvést, miszerint rábírájk a portát Bulgária jelenlegi közjogi állapotának törvényesítésére vonatkozólag az őt megillető kezdeményezési jog érvényesítésére és ne bátoítsák fel a szultánt, hogy a maga részéről Koburg Ferdinánd Bulgária fejedelmeként való elismertetésének javaslatával forduljon a berlini szerződés szennátárius hatalmaiboz. Ez az, a mi történik; egyebek közt ez lesz taglalva Friedrichsruheban és megpecsételve Konstantinápolyban.

Ferdinánd fejedelem tudja ezt és ő s államférfiúi miniszterei e szerint rendezik be dolgaikat. Ferdinánd fejedelmek jó orra s finom hallása van, fél Európán keresztül tett útján kiszimatolta s a vele barátságban levő politikusok beszédéből és hallgatásából kivette s megértette, hogy a kasanliki rózsákat, melyeket a véletlen dobott az ölébe, huzamosan csak a türelem tarthatja meg számára s ő csendes kintartást fog parancsolni az övének. Bulgária várhat, annyival könnyebben, minthogy sikerült Ferdinándnak, biztosítani az országnak nélkülözhetlen kölesont. Bulgária várni fog s nem fogja fenyegetni a szultánt, ha ez ismét elhalasztja a már mindenestre hajározottan megígért lépést, hogy javasolni fogja a szignatarius hatalmaknak Ferdinánd elismertetését.

A bolgároknál bolgárabbaknál azonban nekünk sem kell lennünk s így minden különös kedvetlenség nélkül megnyugodhatunk abban, hogy a bolgár kérdés tovább is függőben marad: nekünk mibe

sem kerül, Oroszországnak meg kedve telik benne. Mi annál nyugodtabban várhatunk, mert az eddig tett tapasztalatok szerint meglehetősen kétségtelen, — hogy az Oroszország által kívánt s az ő kedvéért meghagyott interregnum alatt a bolgárok szive mindinkább elidegenednek az egykeri megszabadítótól s mindinkább betelik rokonszenvvel és bizalommal Ausztria-Magyarország s ennek önzetlen barátsága iránt.

Azt nem lehet tagadni, hogy a közvélemény Ausztria-Magyarországon szivesebben látta volna Bulgária elősegítését, mint a provizorium immár megkedvelt folytatását, csak hogy a gyakorlati politika nem követheti, nem szabad, hogy kövesse a közvélemény sebes rohanását és a világbéke fenntartása már csak megérdemel egy kis önkényszerítést. A mi halad, el nem marad; Ausztria-Magyarország, ha lassabban is, ez uton is eléri célját és pedig ama borzasztó áldozat nélkül, melybe még egy győztes háború is kerülne. A Balkán államok Kálnoky programja szerint szabadon és függetlenül fognak fejlődni s minél erősebben virulnak e szabad fejlődésükben, annál élénkebben vonzódnak Ausztria-Magyarországhoz.

Mint szikrázott és lángolt a közvélemény az egész monarchiában, midőn Romániában a bojárok, Szerbiában a radikálisok jutottak kormányra. Minden elvesztett, mondták, Oroszország az egész vonalon győzött. Kálnoky megígérte nyugodt vérét s tántoríthatatlan megmaradt önzetlen baráti szomszedságu s előkelő tartózkodásu politikája mellett. És mi lett a következménye? a konzervatív román kormány kedvét keresi Ausztria-Magyarországnak s Lahovary ujra meg akarja kötni a gazdasági politikai köteléket, melyet Bratiano széttépett. Szerbiában ünneplik báró Thömmelt, míg Persiáni a sakkasztáblán majdnem észrevétlenül áll a sarokban, jól lehet ő a királynétól előre.

Belföld. A képviselőház munkaprogramja. A „P. C.“ szerint a minisztertanács jelenleg a közigazgatási reform alapját képező javaslatok megállapításával foglalkozik. A képviselőház munkaprogramját akként határozták meg, hogy az udvartartás, a horvát kiegyezés s a telekkönyv-reformra vonatkozó törvényjavaslatok letárgyalása után a költségvetési előirányzat kerül napirendre. A honvédségre vonatkozó törvényjavaslat, a melynek kifogásolt cikkjei lényegesen megváltoztattak, csak később kerül sorra. — A magyar gyáripar fejlesztése érdekében fardhatatlanul buzog Baross Gábor kereskedelmi miniszter. Most enquete tanácskozik a gyáriparnak adandó kedvezmények törvényjavaslata felett. De másképp is hathatósan segíti a miniszter a gyáripart. A magyar általános hitelbank által több millió forint tőkével tervezett részvénytársasági gépgyárnak is, mely oly gépek és gépkészletek gyártását célozza, melyek Magyarországon nem állíthatnak elő, minden lehető kedvezményt megadni kész. — A bejelentett regále kárpótlási igények összege osztályozásával készen vannak a pénzügyminiszteriumban. A kártalanítási igények teljes összege 2195 millió forintra megy, a melyből esik: 751 millió a magánosokra, 584 millió a községekére, 318 millió a hitbizományokra, 218 millió a törvényhatósági városokra, 141 millió az államra, mint regále birtokosra, 131 millió a papi és egyházi javakra, 49 millió az alapítványokra és más jogi személyekre. Az e kártalanítási igények kiegészítésére szolgáló czimletekből tudvalevőleg csakis a magánosok tulajdonába átmenő rész képezheti a közforgalom tárgyát; a többi törvény szerint nem helyezhető forgalomba. — Néggyűlés lesz jövő vasárnap Szegeden s kérvényt akarnak intézni a képviselőházhoz, hogy a honosági törvény végrehajtása tekintetében Kossuth Lajosra nézve kivételt tegyen. — A vialut a helyreállítása tárgyában a magyar pénzügyminiszterium tüzetes megbeszélések folytát, egybegyűjtötték az összes adatokat és már két, az egész kérdést és rendezését felölöl emlékirat fekszik a miniszter előtt. — Az egyenes adók kivétele most fog megtörténni, újabb három esztendei érvénynyel, 1890—2-re; a pénzügyminiszter rendelete értelmében a házadó-bevallásoknak még e hóban, a kereseti, tőkeamat, hadmentességi, sat. adóbevallásoknak a jövő év elején kell megtörténni.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Hortobágyon.

Itt vagyok kebleden szabadság tanyája,
Edes szép hazámnak gyönyörű pusztája,
Itt vagyok, itt állok, nézem rónaságot.
Ekes tündéredet „délbáb“ szép lányod.
Messeze . . . messze kalandozik lelkeim itten
véled,
Mint mikor a szemem egy szép képre téved,
Nem tudok betelni, azzal a mit látok . . .
Kimeríthetlen szépséged, nagyságod,
Itt nincsen irigység, itt nincs képmutatás,
A szép egyszerűség benned a nagy áldás,
Virágos rónádon szabad mi él, mozog,
A ki hozzád téved, keble másként dobog.
Felujult lélekkel vagyok én is itten . . .
S mintha másként nézne rám a jó Isten!
A szabad természet pazar kincsét látva
Az éghez emel fel áhítatom szárnya.
Bebarangolom a csendes rónaságot,
S minden irányban egy újabb képet látok.
Eredeti itten a dal, a tilinkó,
Mind a kettő olyan szépen hívogató,
. . . Itt áll előttem a pusztá régi vára,
Sokszor megénekelte hortobágyi csárda,
Hol karos székében úgy ül a csapláros
Mint egy fejedelem, kit bámul sok város.
Nem ő, a csaplárné ügyel az itezére,
Ki hamiskás mosolyt vet vendég . . . s le-
gényre.
Mert ő a csardának éltetője, lelke,
Nélküle nem is von soha egy embere.
Mooslyog, hizeleg, dévaikodik, játszik,
Ó uralja a tért . . . mindenben meglátszik.
S bizony ő kelméért . . . ki ott ül a sutba,
Nem ugorna senki a verembe, kutba.
Mindenkihez van egy nyájas, kedves szava,
Azt hiszi, kihez szólt, — a föld megy alatta,
Szép menyecske és bor . . . csillogó szem, beszéd

Hamar megzavarja az embernek esztét.
Hát még a csaplárné kökényszemű lánya!
Annak lobog csak még a két szemé lángja,
A ki egyszer látta, a ki vele tánczol . . .
Vigyázzon magára . . . beteg lesz a láztól.
Mint a feslő bibbó, olyan ez a kis lány,
Artatlan szép mosoly pajkoskodik ajkán,
Édes tekintetére tántorog az ember . . .
Mért is olyan büvös ez a két kis tenger?
Csárda! híres csárda, ki hinné felőled,
Hogy magadban rejtesz ily' drága gyöngyöket,
Ki hinné rólad, hogy nálad is van „otthon“?
Hogy egyszerű tanyád kedves paradicsom.
Igaz! hogy amabban, a hol Évánk lakott,
A kréta, a rovás aligha volt . . . s fogott.
De hát én Istenem! mi volt akkor drága,
Csóknak, ölelésnek tán nem is volt ára.
. . . Tovább, tovább megyek, be a szép rónára,
A hol még nincs szükség a vámrá, zónára;
Hol szabadon szárnyal minden gondolatom . . .
Hol az élet gondját magamtól elhagyom.
Itt . . . a puszták fia csendes tanyára lel,
Híven dédelgeti egy szerető kebel;
A ki úgy óri őt, mint egy drága kincset . . .
Két karjával vet rá . . . aranyos bilincset.
Nyitott könyv ez, a mint nagy költőnk meg-
írta,
Ki buját, panaszát a pusztán elsírta.
Minden lapja oly szép, mintha írva lenne . . .
S olyan gondatlanul jár az ember benne.
Szabad itten minden, a madár, az ember.
Éltet a levegő, a mit itt belehel,
Vadvirágos rónán a szabad ég alatt . . .
Még a gondolat is, a mely itten fakad.
Áhítva ragad az a végtelen csend . . .
Mely itt uralkodik s lekövete tart mindent,
Melyet olykor-olykor a legszebb kiséret . . .
Madárdal szakít meg . . . mint templomi ének.
. . . Beljebb, mindig beljebb viszen vándor
kedvem,
S mindenütt új képen akad meg a szemem;

Más . . . ki velem itt járt, nem talált virágot,
Nekem változatos minden, a mit . . . látok.
Itt a gulya, ménes delőlében pihen,
Amott a csikók, lóbaton . . . szőriben
Pajkos versenyt futnak, rohannak sebesen,
Míg egyik a nyakát törí ki . . . a gyepen.
Amott, mint egy sötét nagy felhő az égen,
Ugy hűmpölyög a nyáj a szabad térségen,
Messziről hall'zik a kolomp szava hozzám
Egy hangu haragszó ezen a nagy pusztán.
Ola tart a gémes kuthoz egyenesen
Pergettűs hirnöke jó előre megyen . . .
Nagy fület hegyezi jártában . . . keltében
Egyéb dolga úgy sincs egy naplementében.
S a mikor eloltja szomját a juh falka
Szó nélkül indul meg, ballagva megy haza.
Legelő a füles nagy komolyan lépked . . .
Utánna a sereg, . . . s mindegyike béget.
. . . Odébb a karámnak egyik oldalánál
Csókot vált a kis lány egy hamis bojtárral,
Messziről hallatszik, ejnye! szedte vette!
Gazd'uram a tüzet jókor észrevette.
Ki jobbra, ki balra, úgy fél a két gyerek . . .
Hogyne! . . . közeledik a villám . . . fergeteg.
Csakhogy mire odaér a kis tanyára,
A szivárvány ül már ránczos homlokára.
Hogy ne ülne, mikor látja . . . öröm várja,
Hogy jó felesége karjait ki tárja,
Mikor elébe fut még az apróság is,
Elébe lépett maga a szép lány is,
Kinek üde arczát meglegyinti légynyan . . .
Melynek mind két részén olyan égő láng van,
Aztán úgy félvállról veti oda „csiba“!
(Vigyázz Ferkó! beléd út az Isten nyila.)
. . . Lebocsátja az est sötét szürke fátylát
Minden állat lelt már magának jó tanyát,
A bojtár legény is helyre kuczorodik . . .
Ki tilinkójával soká buslakodik.
Majd a karám mellett . . . a nagy sötétségbe
Ki gyal a pásztor tűz világító ténye,
Fellöbög, elalszik, közel . . . távol látszik
Vándorral, utassal csalogatón játszik.

Mint megannyi csillag . . . a mely mulik,
[támad . . .
Fénye bevilágít egy-egy szűkebb tájat,
És ez mind addig tart a nagy Hortobágyon . . .
Míg azt, ki élesíti . . . elnyomja az álom.
. . . Mind egyszerű képek, még is olyan szépek . . .
Egyenként bármelyik bálmulatra készlet,
A kire nem tapadt a nagy világ fénye . . .
Feldobban a szive, . . . ha rá lép földére,
Oh! mi sokan vannak, kik e szép otthonban
Élnek szeretetben . . . örömben . . . boldogan.
És miért?! Mert kincse e szép rónaságnak:
— Hogy nyoma sincs benne a hivaikodásnak . . .
. . . Pusztá! pusztá, te szabadság tanyája
Meddig fog kimélni a divat igája?
Meddig? Mindörökké! s ne is adja az ég!
Hogy népemnek egykor még más „otthon“-
[ja légy.
Galánffy Lajos.

Egy hírlapíró emlékirataiból.
Én épen a világbékéről irtam vezércikket.
F. P. egyik vakációzó munkatársa, a ki
hozzánk jött mutatni, a szerkesztőségi kanapén
aludt.
Az utcáról láрма hangzott föl.
Valakit vertek.
— Ez vagy a sarki fűszeres, a krétát
szokott adni a cukor főzött, vagy a szerke-
stöm, — gondoltam magamban.
Letettem hát a tollat és lenéztem az ab-
lakon az utcára.
Három börkötényes kovács dügönyözte a
kapusarokban a szerkesztőmet.
Körültöttük a különféle inasgyerekek, tá-
volabb a kofák és a fiakkerosok nézték ezt a
mulatságot.
Rögtön eszembe jutott, hogy a legutóbbi
számunkban a szerkesztőm egy erős vezércik-
ket közölt „Hazaárulók“ címmel, a mely arról

Országgyűlés.

Budapest, november 5.

A képviselőház mai ülése elején gr. Szapáry miniszter a naszódvidéki erdőkről egy törvényjavaslatot, gr. Csáky miniszter pedig a ház egy korábbi határozatának megváltoztatása iránt előterjesztést nyújtott be. A napirend első tárgya a zárszámadási bizottság jelentése volt a zárszámadások jövő berendezése iránt. A jelentést Varaszy Károly előadó referálta s a ház Horánszky és Heli felszólalásai és Wekerle miniszter felvilágosításai után Horánszky módosításainak mellőzésével változtatlanul elfogadta a bizottság által ajánlott határozatot.

És következett most a napirend legfontosabb tárgya: a királyi udvartartás költségéről szóló törvényjavaslat, melyet Dániel Ernő előadó referált. Ugron Gábor történelmi visszajelentésében Zsigmond és Mátyás királyok példájára hivatkozva azt fejtette, hogy volt nálunk külön magyar udvartartás is, mely most sem közönség; külön magyar udvartartást kíván most s a jövőre, hogy a nemzet és király között félreértés többé ne legyen. Végül maga és elvtársai nevében határozati javaslatot terjeszt be (aláírva Ugron G., Molnár J., Gulácsy D., Petrich, Szalay K., Madarász Jenő, Kapocsy, Gosztony, Vécsy Endre, Farkas Imre, Illyés Bálint, Horváth Ádám, gróf Károlyi Gábor, br. Jeszenszky Sándor és Lits Gyula által), mely szerint a ház a tárgyalás alatti törvényjavaslatot el nem fogadva, utasítja a miniszterelnököt, hogy még ez évben törvényjavaslatot terjesztson elő a külön magyar királyi udvartartásról.

Tiszta miniszterelnök Ugron ellenében határozatosan fejté ki, hogy nem az udvari méltóságok látják el a tanácsokkal a feladást s legalább is furcsa alkotmányos felfogás Ugrontól, ki azt kívánja, hogy a koronának alkotmányos és felelős tanácsadói közül még más tanácsadói is legyenek. Különben is Ugron érvelései és határozati javaslata éppen nem alkalmasak arra, hogy a királyt és nemzetet összeforasszák. Heli a miniszterelnökkel polemizál; — Apponyi Albert gróf nem fogadja el Ugron határozati javaslatát, megszávaazza ugyan a törvényjavaslatot, de nem a miniszterelnök érvelése alapján. Végül az előadó és Ugron zárszavai után a törvényjavaslatot egy általánosságban, mint részleteiben változtatlanul elfogadtatván. Ugron határozati javaslatát mellőzte a ház.

A napirend utolsó tárgya a telekkönyvi betétekről szóló törvényjavaslat volt melyet Matuskai előadó beszéde után változtatlanul elfogadtatott a ház.

Külföld.

A német császári pár a szultán igazán szives vendégszeretete által annyira el vannak ragadtatva, hogy a szultán kérésére valószínűleg meghosszabbítják egy napal itt időzésüket; de ez még nincs véglegesen elhatározva. — Pánszláv izgatók Romániában. A bolgár forradalmárok hirhéd vezetése Benderev újabb Bukarestbe érkezett s ottan élénk érintkezésben áll a bolgár emigránsokkal. Még nagyobb figyelmet kell, hogy Bukarest közelében, az egész ilvói kerületben egyszerre igen sok orosz emisszárius tünt fel. Az illetők kaszával házaló kereskedőknek adják ki magukat, de a bukaresti lapok szerint tulajdonképpen orosz

szólt, hogy Fújtató Gáspár, Pamaos János és Kalapács Péter kovács-polgártársaink a patkók árát 1 krajcárral drágábban adják, mint a többi mestertársaik, holott a patkók rosszabbak; midőn ezért egy falusi gazda szót emelt az egyik kovács a képhez nyomta a vizes pamacsot, a melylyel a szent szókták locsolni.

A szerkesztő ebből az esetből kifejtette, hogy a kovácsok el akarják szegényíteni az országot, mert ha minden kovács fölemeli a lópatkó árát, akkor — tekintettel arra, hogy mint Plinius is monja: „A lónak négy lába van” — és hogy így az országos lólétszámának négyeszerese vendő, — bizonyos, hogy a nemzetnek egy millió forintjába fog évenként kerülni. E miatt a helybeli kovácsokat elvezette hazaárulónak és fölszólította őket a nemzet nevében, hogy a lópatkolásért ne számítsanak többet. Azt a bizonyos falusi gazdát pedig, aki személyes sértésben emelt a szerkesztőségünk előtt szót, kövessék meg, különben nem méltók arra, hogy patkoltsanak velük a községre stb.

Tehát ezek a hazaárulók a veredők. Nem csekély aggodalommal láttam, hogy a szerkesztőnek újonnan új cínderkalapját, a melyben én is szoktam járni, egészen laposra verték.

A szerkesztőm kétségekbe esetten végte magát és kiátzott:

— Uraim!... Jaj, a bordám! Engedjenek szóhoz... nyek!... nem én irtam azt a közleményt!

A három borkötényes egyszerre elbocsátotta a szerkesztőmet.

— Hát ki írta? — kérdezték tőle.

A szerkesztőm nyűszörögve felelt:

— A munkatársam.

— Hol az a munkatárs?

— Az emeleten.

A három borkötényes eltűnt a kapu alatt.

katonatisztek, kik paraszt ruhában járják be s kímlelik ki a román főváros környékét. — Egész tömegesen érkeztek október 17-én Orosz országból Bukarestbe s onnan különböző irányban indultak a vidékre. — Különösen azon falvakat keresik fel, melyekben bolgárok laktak, de azért a tisztá román falvakat sem kerülik. — A francia törvényhozás új ülésének a kának megnyitása tudvalevőleg november 12-én megy végbe. A képviselőházban a korelnök a 83 éves Pierre Blanc köztársasági, kie tisztet ismételve viselte, lesz. A hat korjegyző közül öt boulangista és egy monarchista lesz, mert ők a ház legifjabb tagjai. A mint a képviselők abszolút többsége igazolva van, megadják a végleges elnökválasztást. — A fegyverkerédes Oroszországban. Az orosz hadsereg ez idő szerint a Berdán féle puskával van felszerelve. A tavasz óta azonban a katonai körök azt sürgetik, hogy a hadsereget a legújabb technikai haladásoknak megfelelő löveggel lássák el. — Egy párt e francia Lebel féle puská megszerzése mellett kardoskodik. — Szocialista interdiktum. A római pápaságtól vesz a szocialista mus kölesön egy régi fejezet. — A berlini „Kleine Journal“ t, mely a szocialista terrorizmusa ellen erős támadást intézett, a berlini szocialisták vezérő bizottsága interdiktum alá vetette. Szocialistának tiltva van a lapot olvasni vagy benne hirdetés közölni.

A városi közigazgatási bizottság üléséből.

Debreczen, nov. 6.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartotta november havi ülését gr. Dégenfeld József főispán elnöke alatt. A tagok csaknem teljes számmal jelen voltak. A felolvasott és tudomásul vett szakelőadói jelentések tartalmából közöljük a következőket:

A polgármesteri jelentés szerint október havában a rendőrség által tartatott 122 egység, kik közül 15 a kir. ügyészségnek adatott át, a többi a rendőrség által büntetett meg. Különböző ipartermék gyakorolhatására 28 egység látott el igazolvánnyal, munkakönyv 61 drb. ideiglenes igazolvány 1 drb adatott ki. A katonai létszám volt 1220 közös hadseregbeli 476 lóval s 527 honvéd 149 lóval. A lakosság által állami adó fejében befizetett 39182 frt, hadmentességi díj 558 frt, idegen adó 505 frt, idegen illeték 888 frt, kamarai járulékok 441 frt, járda költség 486 frt, közmunkaváltás 2763 frt. A községi bírósághoz beérkezett 342 ügydarab, ebből elintéztetett 327 drb.

Beke Mihály árvászéki elnök jelentése szerint ezen év folyamán október végéig 8072 ügydarab közül üléseben és ülésen kívül összesen 8023 darab intéztetett el; így csak 49 darab a hátralék.

E jelentéssel kapcsolatban az árvászéki végzés kiadványozásánál tapasztalható késedelmezés némi vitára szolgáltatott alkalmat.

Nemes Kálmán ugyanis annak kijelentésével, hogy az árvászéki ügyek elintézése ellen semmuni kifogás nem emelhető, — mert azok pontosan és gyorsan elintéztetnek, a miatt tett panaszt, hogy gyakran sürgős ügyek is 6—8 hét múlva expediatának a felek részére, a mikor a végzés már későn érkezik rendeltetési helyére. E káros jelen-

Én egész nyugodtan fölvettem a kalapot és kimentem a folyosóra szivarozni. A három borkötényes csakhamar ott termett az ajtó előtt.

— A lap munkatársát keressük, — szólta hozzám.

Rámutatam az ajtónkra.

— Odabent alszik a kanapén.

A három kovács berohant, én pedig átballagtam a szomszédos kávéházba.

Attól az időtől fogva nem jártak hozzánk az újságírók mulatni.

Gárdonyi.

A bűnös ösvényen.

Regény 1 kötetben. — Irtá: R. P. O.

44

(Folytatás.)

Tovább onon, ott van már a férje ágya mellett, csak még néhány lépés és birtokában lesz a kules. Alakja imbolgy, keble majdnem szétszakad a rettenetes felindulástól és az iszonyú félelemtől. Nem mer előbbre menni. Felizgatott, tulcsigázott lényé előtt úgy rémlik, hogy az alvó megmozdult; ha felébred, ha rászól, nyomban szörnyet hal; rettenetes ijedelmében vissza akar ugrani, de roskadozó teste már majdnem összeesik. Hirtelenül megint vad villám csikázik arcán át, ha ez az ember csakugyan felébred, hát azt mondja majd neki: a vágy egy csókja után kergette ide. Hazudik, tőle már minden kitelik. Félre a tétovázással, az idő halad, még csak egy félóra van, csak egy félóra s ha az alatt véghez nem viszi végzetes tettet, halálhozó lövés dördül el a nagy hárs alatt és kedvese megszűnt élni. Minő botrány, minő tragédia! A torkára erősen szorult az irgalmatlan lelkiharcban a gyilkoló kés, s ő pedig élni akart, boldog akart lenni. Gyors

ségnek okát abban találja, — hogy az árvászéki kiadványozására nincsen külön személynzet; a közigazgatási kiadványozást ugyanazon személyzet végezi. E baj orvoslást igényel s e végből a tanácsot intézkedés véget felhívni javasolja.

Beke Mihály előtte szólónak kifogásait tulzottnak tartja, azt azonban ő maga is beismeri, hogy a kiadványozás lassu, — s óhajtja, hogy az gyorsabban történjék. Megjegyzi, hogy a kiadó-hivatal személyzete most is két eggyénnel szaporítottatott.

Kovács Sándor t. főügyész, a jelenlegi rendszert hibáztatja s szerinte az árvászéki kiadó-hivatal a közigazgatásitól elkülönítendő, e végből óhajtandó volna, ha a kiadó mellett működő egyik segéd kizárólagosan az árvászéki kiadásával foglalkoznék, így az orvoslás megvolna téve.

Gr. Dégenfeld József azon véleményben van, hogy az árvászéki gyorsabb expedialása érdekében nem szükséges szabályrendelettel intézkedni, egyszerűen felhívandó a tanács, hogy e tekintetben a saját hatáskörében a szükséghez képest cselekedjék.

Simonffy Imre felvilágosításokat adott a kiadó hivatalnak rendkívüli esetekben tulterhelte elfoglaltságáról, de ilyen esetekben is az olyan ügyek, melyekre az elnök ráírja: „sürgős“, gyorsan expediatottnak. — Főleliti azt is, hogy ugy az iktató, mint a kiadó-hivatal személyzete közelebb is anynyira megszorítottatott, hogy a nagyirodában már nem is férnek. Egyébiránt a baj orvoslása iránti javaslatához hozzájárul.

A bizottság elfogadta, e tárgyban a tanácshoz intézendő fölhívást.

Kiss József k. tanfelügyelő jelentése szerint, az összes, felekezől, magán, iparos, községi, kereskedelmi iskolákban a tanítás október havában rendes folyamatosan volt.

Hosszu vita fejlett ki Jámbor Ferencnek egy felebbezett ügye felett.

A tanács Jámbor Ferencnek azon kérvényét, melyben 50 db. tinója után kivetett hortobágyi legelőadóból leengedést kér, a gazdasági biz. javaslata alapján elvetette. — Ezen végzést appellálta meg Jámbor Ferenc. A közig. bizottság Bészler Lajos, Nánási Ferenc, Márk Endre, gr. Dégenfeld József, Kovács Sándor, Armós Bálint, Kiss József, Nemes Kálmán, Simonffy Imre felszólalásai után, az ügyet visszautasította a tanács, annak konstatalása végett, hogy az 50 db. tinót az összeírás ott találta-e a Hortobágyon vagy nem?

Dr. Sárváry Gyula t. főorvos jelentése az októberi közegészségügyi állapotokat kedvező színben tünteti föl. — A ragályos betegségek közül vizeny, hagymáz és himlőcske jelentek, ezek is csak 12 gyenge lefolyásu esetben. — E hónap alatt 92 fiu, 99 leány — 191 gyermek született (évi átlagban 41,64‰); vallás szerint 138 ref. 41 kath. 12 izr; a törvénytelen szülöttek száma 31, halva szülöttek 13. Meghalt 107 egység, (évi átlag 23,28‰); vallás szerint 82 ref. 15 kath. 1 unit. 8 izr; rendkívüli halálet volt 6. — Egybekelt 35 pár.

A közkórház betegforgalma volt: szeptemberről átjött 108, októberben fölvetett 101, elbocsátott 94, meghalt 6, ápolás alatt maradt 109 beteg.

Poy nár Dénes kir. ügyész a város háza épületében lévő fogház lakóinak személyzetéről terjesztett elő sáztatistikát. — E szerint a büntető törvénykönyv különböző §§-aival összeütközésbe jött embri lények száma ott okt. végén 107 férfi és 29 nőnemű volt.

mozdulattal huzta ki a szekrény fiókját, megint megállt, körülötte ijesztő csend uralkodott, reszketve nyult a kules után. Pokoli mosoly torzította el vonagló arcát és erősen fogta a kulcsot kezében, már nem is remegett, hamar visszazsompolygott ágyához, eloltotta a gyertyát és sebtében az ajtómal termett, azt még hazajövetelök alkalmával félig nyitottan hagyta; most már csak gyorsan a pénztárhoz. Szinte ujjongott sikere felett. A pénz egy csomóba fektült, tétovázás nélkül szedte elő és egy másik ajtón át a homályosan világított kijártnak tartott.

Renan gróf mélyen aludt, a cselédség nem különben. A tolvaj nő akadálytalanul végezhetne hitvány, iszonyatos művét.

Órdögi idő tombolt a rémes sötét éjben, villámok és dörgések gyorsan váltakoztak s a zuhogó eső valóságos felhőszakadésként ömlött a haragos égről. Elvira megborzott, ijedten tántorodott vissza és minden mennydörgéssel félelmesen összerázkódott. A mindenható gondviselés szörnyű fenytékét látta, a rettenetesen háborgó természetben. Azt hitte, tépett szive széthasad a szörnyű gyötrelmes tusában. A közelet templom tornyában az óra elütötte a háromnegyed hármat, az elemek harca nőttön-nőtt, mit tegyen? nincs vesztegetni való idő. És az a nő, a ki rendes körülmények között egymagában nem mert a sötét szobába lépni, bátor elszántsággal lerántotta lábáról cipőjét, nehogy nyoma árulója lehessen, meztelán futott a szakadó esőben és irtózató sötétségben le a kertbe.

A nagy hárs alatt nehéz kautschuk köpenybe burkoltan várt reá bűnös szövetségese, nyomorult kintostása.

— Arvéd! suttogá alig hallhatóan az átázott didergő nő.

— Itt vagyok szerelmem.

— Fogd a pénzt és menekülj. Ha biztonságban lesz, tudasd velem, követni foglak. Oh! csak most tudom igazán mennyire szeretlek, hogy mire nem vagyok képes éretted.

Az egy hónap alatt leült napok száma 3832 s átlag minden napra 123 vétkes esett.

Dr. Szigeti Béla pénzügyigazgató a kincstári illetek befizetésének eredményéről tett jelentést. Állami egyes adók fejében befolyt 38739 (—8906) hadmentességi díj fejében 551 (—71), bélyegjövődék 10823 (—2441), jogilleték 8116 (+2729), dohányjövődék 327666 (+5712), fogyasztási és italmérségi jövődék 11399 (—83) frt.

Napi hírek.

— Királyi tábla és Debreczen.

Azon vármegyék és városok, melyeknek érdeke azt hozza magával, hogy északkeleti Magyarországnak, ennek a népes és nagyterjedelmű országrésznek decentralizáció esetén külön királyi tábla adassék, egymásután nyilatkoznak az ország-szine, az országgyűlés előtt, s méltányos, jogos kívánságukkal támogatják az ő igazi metropolisukat, Debreczent, mely mellett hatalmas és mindenestre respectálandó történelmi jogok is szólnak. — Szabolcs Szatmár vármegyét, Nyiregyháza és Zilah városokat, az ország legmagyarabb, népességre, területre, gazdaságra nézve is egyik legelső vármegyéje a büszke Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye is követi, mert közönsége feliratot intézett az országgyűléshez, melyben a kir. táblák egyikének Debreczenbe való elhelyezése tárgyában kérvényez. A derék kis Ugocsa vármegye is, mely különösen a gazdasági életnek számos érdekei által van Debreczenre utalva, szintén hasonló szellemű feliratban tolmácsolja kívánságát. Mindkét felirat a képviselőház tegnapi ülésén mutatott be.

— A főiskolai nyilvános olvasó terem ügye oly előre haladt stadiumban van, hogy már e hónapban t. i. 17-én át fog adni a közhasználatnak. Egyelőre csak szerény kezdetű lesz, mert körülbelül csak 10.000 kötet szállítottatott a főiskolai anyakönyvtárból és hertenkint csak háromszor lesz nyitva.

— Dalestély. Mint már említve volt lapunkban a városi dalárda holnap az az 7-én este tartja meg dalestélyt a „Margit“ fürdő termében. A „Bika“ termét nem sikerült ezáltal megnyernök.

— Közös erdőtiszt tartására szövetkeztek a szabolcs-és hajdúvármegyei erdőbirtokosok, s az így szervezett erdőtiszt állomásra pályázat hirtetett ki. Az állomás betöltése decz. 2-dikán lesz Nyiregyháza s azzal 800 frt fizetés, 200 frt lakbér, 400 frt uti és 20 frt irodai átalány van egybekötve. — A megválasztandó erdőtiszt Nyiregyháza tartozik lakni s kezelésére Szabolcsmegye területén 13 községben 4300, Hajdumegye területén 8 községben 482 hold erdőterület lesz bizva. A pályázati kérvény Szabolcs vármegye alispánjához nov. 10-ig adandó be.

— A hittanhalgató ifjúság munkálkodása. A debreczeni „Hittanszaki önképző társulat“ által kiadott s már a XX-dik évfolyamba lépett „Közöny“ első, novemberi száma megjelent gazdag, változatos szak-tartalommal. — Bartók Jenő 4 th. és Jánossy Zoltán 3 th. év szerkesztők szerkesztői előszava nyitja meg

Néhány hétre reá Renan grófné — a világg szörnyű megbotránkozására — megszökött férjétől, magával vive a kis Rozanet is; a lelketlen asszony becselensége és nyomorult elvetemülése megölte a szerencsétlen gróft. Menten szélhűdés érte a roppant csapás hírére és megszűnt szenvedni.

A szép Elvira élete a kalandor oldalán a bűn és a nyomor láncolatából állott. Fokrol-fokra súlyodt alá a bűn szennyes ösvényében, melyben leküzdhetetlen vétkes szenvedélye aláragadta. A bukkott nő rabszolgái meghunyászkodásával türtte szeretője méltatlan brutális bánásmódját, szótlanul meghajlott ama ember szemének haragos villáma előtt.

Arvéd minden aljasságra rávitte ezt az elveszett női teremtést; valóságos büntnyát létesített lakásán, kifestett ábrázatu, rozshírű nők és mulatni vágyó cselcsap cimborák rendes találkozási helye volt az s a kiféltámas ember veszedelmes kártyajátékával szélstogatta e hiszékeny jámbor társaságot.

A megbánás iszonyu tételődéseiben gyakran hangos zokogásba tört ki a szerencsétlen asszony, kit az aljas ember durva, sértő megjegyzésével agyonkintozt és ha néha nyomorult terveivel szemben ellenszegülést mert kockáztatni, ugy kellehetlenül reá jesszett; hogy feltárja a bíróság előtt ocsmány bizonyítékait. A nő megrémülten elcsendesült, türt és szenvedett tovább.

Rozane értelmes gyermek volt, sokszor látta a bűnétől lesújtott anyát könyezni s megérteti látszott a boldogtalan nő kétségbeesését. Elvira gyakran menekült iszonyu kinszenvedésében leányához, kezibe fogta azt a kedves szép szöke fejcsékét, csókolgatta lázasan és égő könyveivel áztatta.

(Folyt. köv.)

FAIRBANKS MÉRLEGEK

az egész világon a legkövetesebbnek elismert mérleg szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosúllyal vannak ellátva. Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az összes világhírlapokon első díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tömeges mérlegek árával nem magasabbak — a birtoklás, csomagolás és vasútra való eladás költségei befoglaltnak. Gazdasági, zekér- és szákmérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.
Czim: Osztr.-magy. Fairbanks társaság mérleg- és gépgyára John Bock vezérigazgató.

BUDAPEST Andrassy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K. Megyer.
DEBRECZENI KÉPVISELŐSÉG SESZTINA LAJOS úrnál.

Árverési hirdetem. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szabó József végrehajthatónak Kalmár Imre végrehajtást szenvedő elleni 20 frt. tőkekövetelés és járuléka végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a Derecskei kir. bíróság területe 1633 DERECSKEI A. II. 1. sorsza. felvett belsőségre 80 frt az A. I. 1—7 hrsz. 635. 3439. 4721. 7331. 8435. 10017 és 4581 szm. alatt felvett költségből Kalmár Imrét illető része azonban az egész birtokra Széplaki Sára javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül az új árverést 618 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi november hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Derecskei község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 8 frt és 61 frt 80 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerűn elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Debreczenben 1889. évi Szeptember hó 29. napján.
A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

NAGY KÁROLY,
kir. tszéki bíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A p-ladányi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Belovary Lajos végrehajthatónak Pap András és neje Mészáros Mária végrehajtást szenvedő elleni 60 fr 71 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a p-ladányi kir. járásbíró) területén levő nádudvari 1984. sz. jtkvben A I. 1. sor 1399. hrsz. ház, udvar és kertre 524 frt, és az 1254. sz. jtkvi A + 1 sor 1403 hrsz. pusztá telekre az árverést 40 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi November hó 26. napján, délelőtt 9 órakor Nádudvar község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 52 frt, 40 kr. és 4 forintot, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerűn elismervényt átszolgáltattani.

Kelt P.-Ladányban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. augusztus hó 9. napján.

Simonffy
kir. jbró.

Zálogház megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a magas Ministerium által engedélyezett

ZÁLOGHÁZAT

SZIKSZAY JÓZSEF ur DRAGOTTA-féle Piacz-utczai 1824. sz. a. házában, az udvarban balra, megnyitottuk, hol arany, ezüst, drágakövek, értékpapírok és ingóságok zálogba, m e r s é k e l t kamat mellett 1889. NOVEMBER 1-től kezdve d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5 óráig naponta felvétetnek.

Debreczen, 1879. október hó 24. napján.

Az „Ipáregyesületi Takarékszövetkezet és Hitelintézet“

Debreczen, 1889. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“, könyvnyomtatásában Széchenyi-utca SIMO N-héz.

„EQUITABLE“

Egyesült Államokbeli életbiztosító-társaság
NEW-YORKBAN.

Alapított: 1859-ben.

Biztosított tőke 1888 végén o.é.	1.373.040.315 ft—kr
Uj biztosítások 1888	884.833.837 „—
Összes bevétel 1888	67.397.442 „ 50 „
Vagyron 1888	237.607.305 „—
A biztosítottaknak kifizetett 1888	29.711.142 „—

Az összes nyereség a biztosítottak javára fordított és a közönséges kötvényeknél már a második díj részlet lefizetése alkalmával fizetettik vissza, míg a fél- és a szabad Tontina-terv szerint kötött biztosításoknál összegyűjtve a periódus végén szolgáltattik ki készpénzben.

Az „EQUITABLE“ minden kötvénye 3 illetve 2 esztendő múltán megtámadhatatlanná válik, a mennyiben az esetben ha a biztosítási-díjzetések a kötvényre, elmébe megtörténtek, a biztosítottak értékelmenyei egyáltalán nem utasíthatók vissza és a társaság azok kielégítésére feltétlenül kötelezve van Ezen újítás által az „EQUITABLE“ biztosított ügyfeleinek teljes megnyugtatót nyújt arra nézve, hogy halál-esetben, az elhalálozás bebizonyítása után, a biztosítási összeg, az illetékesek kezébe, minden körülmények között azonnal kifizetetik.

Bővebb tudósítással, ugyisint prospectusokkal és ajánlati irapokkal készségesen szolgálnak a fő és kerületi ügynökök, nemkülönbön az

„EQUITABLE“ magyarországi aligazgatósága

Magyar leszámítoló és pénzváltó-bank
Budapest, V., Dorottya-utca 6. sz.

Megszabadultam,

a terhes szeplőktől,
Bergmann liliom tej-szappana

napontai használata által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárában (Telefon Üszekötés.)

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utóéletlen hatáson az érzéketlenség, gyomor gyengeség, búzós lehellet, savanyú felhőgöcs, szél rekedés, (Kolik) gyomor harat, gyomor egész, gyomor honok és dara képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, megszünteti a főfájást, az a gyomor elrontásait (székrekedést, az étel s itallal terhelte gyomrot kizsírítja, elűzi a heitörgeket, s egyúttal lép, vese, máj és aranyeres hamisítatnak. — Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. keltés díj 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brány Károly gyógyszerárára Kremser (Morvaország)

Debreczenben: Göll Nándor, Mihalovics István, Rothschnek V. Emil, Tamásy Béla, Balázs Ödön gyógyszerárában. B-Ujfaluban Tamásy Géza, Érmihályfalván Mátyás István, Kis-Marján Gálleay Frigyes, Nagy-Kun-Madarason Jung K. Nagy-Bajomban Körös Lajos, Nánáson Kovács Lajos gyógyszerárában.

Korona forrás.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkeze
debreczeni főktelep áru csarnoka

ajánl:
Kiváló minőségű

elasz gesztenyét, teát,
valódi angol rumot,
szepességi főzelékeket,
ritka jó minőségű kávékat

és minden e szakmába vágó cikkeket jó minőségben
jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni főktelep árucarnoka.
Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás.

Eddig felülmulhatlan.

MAAGER W.

VALODI TISZTÍTOTT

CSUKA MÁJ-OLAJ

MAAGER VILMOSTÓL, BÉCSBEN.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgálva és könnyen emészthetősége miatt gyermekek számára is különösen ajánlva és rendelve — mint legtisztább, legjobb, legtermészetesebb és leghatásosabbnak elismert szer: mell- és tüdőbajokban, gör vély, kelés, daganat, bürküteg, mandula-betegségek, gyengeség ellen. Üvege 1 frt. Kapható a gyári raktárban, Bécs III. ker. Heumarkt 3., vélamint

minden gyógyszerárában és fűszerkereskedésben
az osztrák és magyar monarchia területén.

Debreczenben Mihalovics István Dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rickl József Zelmós kereskedésében.